

Իսթանպուլում պուլուսան Լ. մերիգաթէ-
պասարներն, Լ. Ինգոլուն վեֆաթընտան
տօղլը և կիւն մաթէմ թուլաճաղարներն,
Վուրնալտան ալարագ պիտիւրմիշ խիթ. հալ
պու. քի և կիւն օլմալը, 40 կիւն օլաճաղը-
նը մէջքիւր զազէթա սօնրատան խապէր վեր-
միշ օլտուղունտան, այնի եանլը պիզ տա-
խի թասհիհ խտերիլ :

— Իսթատէ պաշանաճագ օլան թահրի-
րաթը էմլաք վէ արաղինին պահսընտա,
միլքէրտէն վէ թիճարէթտէն պինտէ տեօրթ
վէրկի ալընաճագ տէմիշ խիթ, հալ պու. քի
տօղլուսու միլքէրտէն պինտէ 4, ֆէդաթ
թիճարէթտէն պինտէ 40 օլաճագ տըր :

— Լ. ֆթիւրին տաղտա գօլարընը պաշ-
լատըր քէօմիւրճիւրին իսթինթագլարը Լ. զ-
միտտէ պիթմիշ օլմաղին, գօլ վէրիւմիշէրտիւր :

Լ. ֆթիւրին 16 քիշի իլէ (Օ) վաճըք քէօ-
յիւ քիլիսէսի մէյտանընտա հօրա թէթտի-
յին պիտիւրմիշ խիթ. սօնրատան ալտըրմը
խապէրէ կէօրէ, մէրգում հայտուտ պաշը,
սաղ էլինի վէ գուլպարընը քէստիյի Լ. ի-
թիւ օլտուղուն էվինէ կիտիպ, մէրգումուն
մուգատտէմա պաշընը քէստիյի արգատաշը-
նըն էլպիսէսի տախի ալմը տըր :

Պիւր հայտուտա պու գատար արգատաշ-
լըզ զայրէթի, տօղլուսու թէաճիւպէ շայան
տըր :

Լ. ֆթիւրին քէնտի արգաշարըյա, Պաշ-
լէճիք էօնիւնտէ, Խաս քէօյիւնին ալըն-
տա պուլունտուղու խապէրի մաշը հալին 21
ինճի կիւնիւ Լ. զմիտէ վաշը օլտուղունտան,
հիւքիւմէթ թարաֆընտան իւթէրինէ 11
զապիւրէ կէօնտէրիւմիշ իստէ, պիլ պու-
հալաթիսի ճիւմա իրթէսի ալմը օլտուղու-
մուղտան, հէնուլ նէ նէթիճէ հուսուլէ կէ-
տիկին անլայամալըզ տըր :

Պէգաթ, 11 նէֆէր զապիւրէ իլէ 16
նէֆէր ճանընը թէհիւքէյէ գօյմուշ օլան հայ-
տուտարըն տէրտէսթ օլունապիլմէսի բէքտէ
իհթիմալտէն տէյիլ տիւր :

Լաքին պու ճիւմէ, հէր հալտէ պու կիւն-
լէրտէ մէրգում հայտուտուն տէրտէսթ օլու-
նաճաղը էմլի էղէպտէն տիւր. եօխսա, մէ-
աղալլահ տահա նիշէ եարամաղար տախի
ճէսարէթ ալարագ, եա անըն իլէ պիլընէ-
ճէքէրի, վէ եախստ այրը այրը հէր թարաֆ
եալըլարագ, կէշէն սէնէտէն բէք չօգ զիյա-
տէ իպատուլահա խասարաթ վիթէճէքէրի
իհթիմալի գալիտէն տիւր :

ԱՅԳԱՅԻՆ

Հու աթիտէքի, աճընմայա շայան իսթի-
տա, Քիլիս էհալիսի թարաֆընտան, փաթ-
րիքսանէյէ կէօնտէրիւթտէն պաշգա, պիւր
սուրէթի տախի թարաֆընդա կէօնտէրիւթ
օլտուղունտան, վէ շիմտիյէ գատար եաղալը-

լարմըրը գաթ պէ գաթ թաստիդ իթմէքտէ
պուլունտուղունտան, մա թէէսաիլի նէշը ու-
պէյան իտէրիլ :

Վ. Եհափառ հէր մեր, և մեճապատիւ
հէրաք Քաղաքական ժողովը :

Պիւշ սէնէտէն պէրու թարաֆէթմիշ օլ-
տուղունտու արգուհալէրի պիւր արայա կէ-
թիւրէք, զաննէն պիւր ճիհան թէվարիխի
գատար օլուր իսէ տէ, քէնտի սույի իգպալի-
միլտէն, հիշ պիլի ինտի ալինիլտէ գապու-
լէ շայան օլմաղը. պէլքի եէթիշմէյօր զան-
նը իլէ, իքի թարաֆը իւճրէթինի վէրէրէք
պա թէլէկրաֆ ի ֆատէյի հալ էյլէտիք, օնա
ճէվապէն էմր օլունտու իսի քի, « Լ. տանա
առաջնորդու Պիւր. Լ. իստակէս Լ. պիսկոպոս
միւրաճաւ էտինիլ ». էթտիք. միւմայիլէյհ
տախի թէլիթի իտուպ, իսլահը հալմիլէ մէր-
համթ իսէճէյինի վատ պուլուրտու. այլար
իլէ միւթաղըր օլտուգ. նիհայիլ շալէպ վէ
Քիլիսէ կէլէմէյուպ, թարաֆը ալինիլէ բու-
ճու իթմի քի, մէսմուիլիկէ կէօրէ ալտէթ
իթմէյէճէք տիւր. վի իթմի պիլէ, պիւր սէնէ
սօնրա անճագ պիլը թէլիթի իտէպիլիւր,
պիլիս իսէ պիւր այ տահա տայանմաղա թէ-
համիլ վէ սապըրմըզ գալմամըշտը :

Լ. մէրհամթիլի էֆէնտիլէր, Լըհաշ-
լընա օլուն, իֆատէմիլէ գուլագ վէրինիլ.
պիլ պէշ եիլգ էվտէն իպարէթ օլտուղունտու
հալտէ, միլլէթէ տէօրթ եիլգ պին զուրուշ
գատար վարիյէթիմիլի, Պայրամ օլուն ճէպիլի
ալտը, քիլիսէմիլի սէօթիւ, բարալարը սէ-
ֆայի խաթըր իլէ եէտի վէ եէտիտի, հէր իս-
թէտիյինի փարամըզ գուլպէթի իլէ իճրա էյ-
լէտի, իւշ սէնէ տիւր քիլիսէմիլ, տուսաղ,
նիաղըր զալմըշտըր. պիլէ ինանմաղսանը
համա օլուն Լ. զարէկիւն Պարգիս էֆէնտի
կէլտի կէօրիլ էլէ կէօրտիւ, օնտան սօրունուլ.
պէշ եիլգ էվ էհալի ժամը, չօճուլարը
մէքթիպիլ զալմը, վէ սիլ էֆէնտիմիլտէն
մատա պիւր ումուտունուլ գալմամը. միւմ-
քին օլտուղու հալտէ, պիւր լըյըզը առաջ-
նորդ կէօնտէրիպ պիլի իսլահ էյլէյինիլ,
եօգա գաթիլէն ճէվապ վէրինիլ քի, պիլտէ
պաշըրըն չարէսինէ պագալմ. զիւր, հասպ
էլ թապիլէթ իւմիտ իլէ ինսան եաշամաղ
իստէ, պիլ եինէ իւշ սէնէ տիւր էօլմէյէճէք
գատար եաշալար, վէ հիշ պիւր թարաֆ
միւրաճալ իթմէտիք. ինշալահ եինէ իթ-
մէյէ միւհմաթ իթմէգսինիլ. եա՝ աղգասը
էֆէնտիլէր, պիլ զաթը ալինիլիլտէն
փարա, փալ, սու, վէ էքմէք իսթէմէյօրուլ.
իլա քի թարաֆընդտան կէօնտէրիլէն առաջ-
նորդ աճիլ պուլունտուգտան մատա,
տիւշման թարաֆընտան գաղանըլմը օլ-
տուղունտան, և օ տախի էլինտէն կէլտիյի
զուլմու պիլէ էյլմէքտէ, պու սէպէպտէն,
հիւքիւմէթ մէճիւսինտէ աղամըզ պուլուն-
մամաղտա, գայիմաղամա պիւր իֆատէմիլ
օլտուգտա, իշտիլմէքտէ, վէ շալէպ

վալիսինէ արզ օլունտուգտա, « առաջնոր-
դունուլ վարտըր, օ թաղըր իթմին պուլուն-
մագտա, վէ առաջնորդ իսէ վաղիլիլ իթմէքտէ
օլմաղին, պունու գալտըրպ պիւր լըյըզը ա-
ռաջնորդ իսթիւրհամ իթմէքտէյիլ. իֆատէ-
միլ գարինի սըհհէթ թուլուր իսէ, հիւ-
մէթ, թուլումաղ իսէ, նասըլ քի սէյլէտիք,
Լ. զհանուր Վաղուլ էրէսիլիսանը կէօրիլ
իլէ կէօրմիլ, օնտան թաղիլիլ վէ օնա տախի
գանալթ օլմաղըր հալտէ, սայիլ կէօնա
թահիգ էտինիլ, պիլիլ շու հալտէն իսլահ,
վէ իսլահ օլուպ միլլէթ սըրասընա կիւրմէմի-
ղէ հիւմէթ էտինիլ :

Չօրպաճըրմը Պայրամ օլուն, Լ. առաջնորդ
իլէ պիլլէշէրէք, Լ. իսլահիլիսունու տա-
վէթ իթմիլէր, վէ օ տախի Օ. տախի իրթէ-
սի կէլէճէյինի վատ իթմիլ. մէրամարը քի-
լիսէ մէսարիլիլ օնա թաստիգ էթտիլմէք,
վէ օնուն գուլպէթի իլէ եինէ միլլէթ իտա-
րէսինի էլլէրինէ ալարագ, պիւր տահա էվի-
միլի երգմագ տըր. իլլէթ պիլ աճէլէ իլէ
պէյան իտէրիլ, էյէր պու արգուհալմիլ-
տէ միստէր ալթը օլուր, վէ Լ. թուլիլիս
Սըրաղան տախի պու թարաֆլարա կէլիւր
իսէ, զայրի լուլթէն պիլիլ միլլէթ տէֆթէ-
րինտէն իսլահա պուլունմանը, կէօլ եաշ-
լարը տէօրէրէք իճալ մէպուր օլունուլ.
իլմի ալիլէրի օլտուգա, իրատէ էֆէնտի-
միլիլ տիւր :

Քիլիս քաղաք էէէէէ

Լ. տախիլէն շալլէր.

(Իսի էտէլ էպալ վէ իէէէ, վէ էէէէ
էլլա տախի տալ էպալ վէ էէէէէ)

— Վարագանը 130 ունճու նիւսիսինտէ,
Չիմիլէկէքտէքի շայարըն պուլունտուգ-
լարը աճընաճագ վէ աղանաճագ հալի պիլ-
տիւրմիշ խիթ (պիլմէյիլ շիմտի նէ հալտէ-
տիւր) :

Լ. վէլէտէն պէրու չօրպաճըլար Լ. թարիք-
խանէյի ալտաթմայա ալըմըլ օլտուղարըն-
տան, նիշէ մահէլէրին չօրպաճըլարը միսիլ-
լու, օրանըն չօրպաճըլարը վէ պիւր գաշ փի-
լալըլարը տախի Լ. թարիքխանէյի պիլ թէ-
շէքէինամէ թագտիլիլ իլէ, պիլիլ եաղ-
տըլարըմը ճէրհ իթմէք իսթմիլիլտիլէր :

Պիլ պունու իշիթտիլ իստէ, պիլլէ պիւր
շէյ սէյլէնմէտիլիլտէն, էսկի չօրպաճըլըզ
վէ եալանըլըզ տէվրինին կէլիլ օլտուղուն,
նիշէլէր միսիլլու օնարա տախի էյրէթմէքի-
չին, անճագ պիւր սէպէպիլլէթ վէրիլմէսինէ
պէլլէմէքտէ իտիք :

Շալ պու. քի, Չիմիլէկէք էհալիսինտէն
պաղըլար, էսկի վէման չօրպաճըլարըն օլ
ճէսարէթինի իշիթմիլ օլտուղարընտան,
Լ. թարիքխանէյի վէրտիլլէրի բողբօն գաշ
փարա զըյմէթի օլտուղուն, քէնտիլէրէ վէ
միլլէթէ անլաթմագ նիլէթիլլէ, շու աթի-
տէքի 35 իմալը բրթմէթմըլ թարաֆըլար

կէթիւրմիշեր, վէ նէշը ու կլանընը րէճա իյ-
լէմիշեր տիր :

Տէր .

1865 Մարտ 30.

Վարդապի Հափատիս լրագրոյն 130րդ թուոյն
մէջ Չմշկածակի վրայ հրատարակած քանի մը
ամիսով րազկացած յօդուածին քանի մը էլիան-
ներն — ստորագրութեամբ տրուած բողոքագիրը, ու-
րան մէջ ստուծեան յանձնառու եղած են նոյն
յօդուածը ջրելու համար . բայց մենք անոր պարու-
նակութեան ճշմարտութեանը համար կը վկայեմք, և
այն իշխան ազաներուն բողոքագրոյն գէտ իբր
Բոթի-Բո՛ մեր այս ստորագրութիւնները ձեզի կը
ներկայացնեմք :"
(Է. Լ. Լ. Է.)

— Կէչէն օէնէ Գուճ—գաբու խարիճի
եանկընդնտա երգընթը ալմընտա գալարագ,
իբի կիւնտէն սօնրա մէյտանա չըգմըշ օլան
Խալըլը Բորահամ օղու համամճըր Մա-
նուկ նամ 30 — 32 չաղարընտա տէրիգանը,
օլ վագըթ կէօքսիւնտէն ինճիւնիշ օլմաղին,
շիմտիյէ գատար շիֆարէղիբ սլամատըղն-
տան (նէրէտէ գայրըլպտա իյի օլմաճատը,
խանըր քէօքսիւնտէմ . . .) , վէ իշէ տախի
կիտէմէղ օլտուղունտան, չար նաչար մէմէ-
քէթինէ կիթմէյէ մէճպուր օլուր, վէ Եօյտ
գումմանեսար վարօրլարընտան, Բապէլեա
նամ գարիտան գումմտասընտա օլան Գիւ-
հիւմէ նամ վարօր իլէ, ապրիլ Ծտա եօլճու
օլուր իսէտէ, ֆէրտասը կիւն կիւնտիւղին,
վարօրուն իշինտէ վէֆաթ իտէր :

Մէղքիւր վարօրուն իշինտէ հէմճէհրիւ-
րիմիդտէն Հոմհանէս աղա Պալըգճեան, վէ
Կիւլ շէհրիւն տէր Հոմհանէս հայրտան պաշ-
գա, իբի նէֆէր տահա պաշգա քահանալար
պուլունտուգլարընտան, ճէնաղէճէ լաղըմ կէ-
լէն տուալարը օգուրլար իսէտէ, մերգում
գաբտան սօնրատան ճէնաղէյի տէնիլէ աթ-
մագ իսթէր, տօսթումուղ Հոմհանէս աղա
պըրագմագ իսթէմէղ, գաբիտան ուսուլ պու-
տուր տէր, վէ նիհայէթքեար իբինճի գաբի-
տան տախի հաղըր օլտուղու հալտէ, Հոմ-
հանէս աղա ճէնաղէյի թաուահուպ իտէ-
րէք, "տէնիլտէ օլտուղումուղ իշին, սիղին
հիւքմիւնիւղէ գտըլը կէլէմէյիլ . լաքին նի-
ղամէնտէ պուրատա պիր հէքիմիւնիլ պուլուն-
մալը իտի . մատամ քի հէքիմիւնիլ եօգ տուր,
վէ մատամ քի Խյնէպուր իսկէլէսիտէ եա-
ղըն տըր, օրայա գատար միւսատէնիլի իս-
թէրիմ, էմմա միւսատէ իթմէղ իմիշսինիլ,
օլ վաղըթ, էօրմիւշ օլտուղունտա պիր իմզա
վիւրմէնիլը թէքըթ վէ իպրամ իտէրիմ . . ."
տէմէսի իւղէրինէ, գաբիտանլար, թապի-
յաթիյլէ էօրմիւշ օլտուղունտա բէք չաբուգ
հիւքմ իտէմէտիքըրինտէն, վէ հէքիմէրի
պուլունտաղըր թագսիրաթլարընտա թանը-
տըղլարընտան, ճէնաղէյի իլիշիք իթմէլէր :

Պու ալէմտէ Զէր շէյ զայրէթ իլէ իլէրու
կիտէր . վէ միլլէթ ու մէղհէյ զայրէթիտէ,
բէք պիւյիւք զայրէթլէրտէն պիրտի տիր ին-
քեար օլունտամալ . Հոմհանէս աղա եօլուն-

տան վաղ կէլէրէք, կիճէնին սաաթ պէշին-
տէ, ճէնաղէյի ալըր Խյնէպուրյա չըգար, վէ
իսկէլէտէ ճէնաղէյին եանընա պիր պէքճի
գօյտուգտան քսիւրպա օրատա Զայ պուլուն-
մաղըղընտան, ապա հալըն Բում միլլէթինէ
միւրաճաաթ իտէր . վէ անլէր տախի, միտ-
րօպուրտ էֆէնտիլէրի վէքիլինէ տանըշտըգ-
տան սօնրա, զաթին մալիւմ օլան պիր ֆէնա
ատէթլէրի իւղըն, էվվէլա բաղարըղա կիրի-
շէրէք, 700 զուրուշ իսթէրլէր, վէ հասըլ 250
զուրուշա բաղարըղգ պիթէր, վէ 50 զուրուշ
տախի Բայիր մէսարիֆ կիտէր իսէտէ, զիյ-
նէթի լաղըմէ իլէ, ճէնաղէ տախի, ապրիլ
11 տէ կիրախի կիւնիւ, Բաթրիւթա քէօյիւն-
տէ Բում գապրիսթանընա տէֆն օլունտար :

Օլէվալը Մանուկ Բորահամանըն ճէնա-
ղէսինտէ, շու զայրէթլէրի շէքէն, վէ մէսա-
րիֆաթընը տախի բէնտի քիսէսինտէն վիւրէն
միւմայիլէյ Հոմհանէս աղատան պաշգա,
էինէ հէմճէհրիմիդտէն պիրտէ Գարաման օղ-
լու հաճի աղա պուլունտուգար :

Մէրհում Մանուկուն, վարօր իշինտէ
իւսթիւնիւ պաշընը եօգլատըղլարընտա, պիր
Օսմանը լիւրասը իլէ, 44 զուրուշ 5 փարա
տախի պէյաղ ագճէսի, վէ պիր սալթասը,
վէ պիրտէ էննաֆ թէղքէրէսի չըգմըշ օլմա-
ղին, չըգըլանարագ, մերգում Բապիլեա
գաբիտանա թէսլիւմ օլունտուղ, վէ վարօրուն
Ժուրնալ տէֆթէրինէ գայտ իթտիրիլիշ օլ-
տուգտան պաշգա, Մամսունտաքի վարօր ա-
ճէնթօսունա թէսլիւմ օլունտաղընտան, մեր
հումուն տօսթ վէ ագրապասընա խապէր վէ-
րիւրիլ քի, Բաթրիլքսանէտէն պիր շէհա-
տէթնամէ ալըրգտան, վէ վարօր գումման-
եսար մաղաղասընա թաուտիդ իթտիրիլքտէն
սօնրա, Մամսուն Դէնթօսունտան մէղքիւր է
մանէթի իսթէյիլ ալմալը տըղլար :

Օլան իտէրիլ քի, պիղիմ իլէ պէրա-
պէր, գալպիտէ աղ չօք տույիլուսու օլանլա-
րըն քեաֆթէսի տէ, պիչարէ Մանուկու ա-
ճրտըգտան պաշգա, հէմճէհրիմիլ օլան զա-
թըն զայրէթ քէշիյի վէ ֆէտաքեարըղը
հագընտա տախի, իլհասըր թէշէքիւր ի-
տէճէքէրտիր :

Պիր ճէնաղէ տէնիլէ աթըլմըշ վէ եա թօք-
րաղա կէօմիւլիւշ, ճէնաղէճէ վագա պիր
ֆարպ եա ֆայիտէ եօգտուր, լաքին հայաթ-
տա պուլունտանլար, վէ բէյտէրբէյ տօղան-
լար վէ պիւյիյնէրին իյի իպրէթ ալըպ, վէ
ճէմիյյէթի պէշէրիյյէ վէ վաթան վէ միւ-
լէթ զայրէթինին իլէրու կիթմէսի իլին, պէյ-
լէ ֆէտաքեարըղլար զիյատէսիյլէ էլզէմիյ-
յէթտէն տիրէր :

— . . . միւլէլիֆ

1865 ապրիլ 17

Կէյլէ օրթա քէօյիւ Խղմիտտէն 14 սաաթ
մէսաֆէտէ պիր օլմատա վագը օլուպ, 180 —
200 գտտար Խալամ խանէսի վարտըր . վէ
(Օրթա քէօյիւլէրին ախը ու իթա մահէլի

պուրասը օլտուղունտան, Օրթա քէօյիւլէ-
րին հէման քեաֆթէսինին տիւքեանճը օլ-
մասը իգթիգա իթմիշ տիր :

Կէյլէ օլմասընտան (Օրթա քէօյ) արա-
սընտա 300 գատար թութ պաղէլէրի վէ
պէօճէքլէրէր պուլունտագտէ տիր :

(Օրթա քէօյիւն պինասընը, պունտան 200
սէնէ գատար մուգատտէմ, Խիւնտէն կէլիշ
օլան 21 խանէ Զայ — Հոռում վէ 7 խանէ
Զայ մէհաճիլէր իպնա իթմիշէր իսէտէ,
շիմտի 450 խանէ Զայ Հոռում վէ 170 խանէ
Զայ սէքէնէսի պուլունտուղունտան, 2 գըթա
Բում քիլիսէսի, վէ պիր տէ Զայ քիլիսէսի
պուլունտագտէ տիր :

Հայլարըն պէր միւքէլէթ մէքթէպի պու-
լունտագին, Բումաշ վանքընտա քէսսի շէօհ-
րէթ իթմիշ օլան միւթէվէֆա Մուրատ վար-
ժապետին թալիպէսինտէն Պէյլէրեան Հո-
կու էֆէնտի տնօրէն, վէ Պաղէճիլի թագ-
աորեան իբի գարընտաշարտան պիրտի Զայ-
կարան, վէ տիկէրի կառավարիչ պուլունտու-
ղու հալտէ, 150 նէֆէր գտտար շալիրտան
թագսիլի տէրայիս իյլէմէրտէ տիր : Հալիր-
տանը մերգումմանտէն 11 չաղարընտա 8 նէ-
ֆէր թալէպէ քերականութիւն էյրէնմէրտէ
օլուպ, քէնտի տէրսլէրինտէ իլհար իթտիք-
լէրի թէգատտիւմ, կէօրէնլէրին իֆրաթ մեր-
թէպէ մէմիւնիյլէթ վէ մէսէրրէթինին մու-
ճիպ օլմագտէ տիր :

Մէղքիւր մէքթէպտէ, էյլէ Մաղմուս վէ Կա-
րեկ կիպի, չօճուգլարըն անլայամայաճաղլարը
քիթապլարտան իպարէ էյրէթտիրիլմէյիլ,
իլլա եէնի ուսուլ իւղըն, Հայկողնեան ըն-
կերութիւնուն հիմմէթիյլէ թապ իթտիրիլէն
քիթապլարտան գօլայըղլա տէրա վէրիլմէք-
տէ, վէ Վրիստոնէական վարդապետութիւն,
Հայոց պատմութիւն վէ թուաբանութիւն
տախի օգումթուրուլմագտէ տիր : Հէլէ ճայ-
նաւորութիւն իւղէրինէ օլան տէրսլէրի, վէ
մէշք իթտիլլէրի տիւսիւղան երգլէրի, տիյ-
նէյնլէրի հայրան իթմէքտէտիր . նասըլ
քի, պէն տախի քէնտի գուլագլարըմ իլէ
իշիթմիշիմ տիր :

(Օրթաքէօյ Հայլարը իւղէրինտէ, ուլում
ու ֆիւնունճա կէօրտիւկիւմ շէվգ ու զայ-
րէթ վէ ֆէտաքեարըղգ, մէտհէ վէ թէշէք-
քիւրէ չայան տըր, շէյլէ քի, մերգումման
գալպիտէ մէղքիւր պուլունտան շու արզու վէ
շու զայրէթ տէվամ իյլէտիկի թագտիրտէ,
170 խանէլի պիր մահէլլէն մէքթէպի, տէ-
յէպիլիլիմ քի, պիր գաշ պին խանէլի մա-
հէլլէրին մէքթէպլէրինտէն տախի իլէրուտէ
օլաճագ տըր . վէլհասըլ, միլլէթիմիլ օրատան
պիւյիւք սէմէրէլէր կէօրէպիլէճէք տիր : (Օր-
թաքէօյ էհալիսի, մէքթէպլէրինին շիմտիքի
հալինէ գանաաթ իթմէտիկինտէն, ապա փա-
րա էսիրկէմէյէրէք, տահա զիյատէ իլէրու
կէօթիւրմէք նիյէթի մերղուպէսիյլէ լիզ-
ուագէտ պիր վարժապետ իլէ, գըղլար մէք-

Թեպի իշխն տախի, հիւնէր սահիպի պիր վարժուհի Թեառարիքին Թեշպպիւս իթմէք տէ տիրէր:

() Պօլս Գ. Լ. Երեւան.

Օրմաքէյ Հայրաբնն շու զայրեթերի հագգընտա, պիղ տախի իզհարը Թեշքբիւր իտէրէք, պիր դաթ տահա Թեշվիք օլունաբագ, շու ֆապիլեթերիքէ, սայիր մահէլէրէ պիր իյի իպրեթ օլմագ զըմննտա, տէրքեսար օլան շէվք ու զայրեթերին տէվամ իթմէլէրին տալեթ իտէրիլ:

ԿԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻԷ

Լմերիգանն Նիւ Լօրդ Էւրալտ նամ զաղեթասընն գալինձէ, եէնի նապ օլունան րէյիսի ճիւմհուր Ս. Շօնսըն, տիւլէլի սայիրէ հագգընտա, միւթեվէֆա Ս. Լին. գօլնտան տահա զիւտտէ սէրպէսթ սուրէթտէ պիր բօլիթիգա թարիգի թուլթաճաղըն պէյտն իթմէք տէ տիր:

153 նիւմբօլու վարագտտա հէր նէ գատար Լմերիգա ճիւմհուր խարիճիք նաղըրը Ս. Սէվարտըն վէֆաթըն զիքը ու պէյտն իթմիշ իտիք իսէտէ, Վէօսթէնձէ թարիգի իլէ կէլէն սօն հալաթիսլէրտէն, պունուն Խանըլ օլուպ, ֆէգաթ միւմայիլէյհին օղլունուն աղըրճա Խարալանմըլ օլունուլ անլաղըմագտա տըր:

Վօնֆէտէրէլէրին մագարըր հիւքիւմէթի օլան Բիւննտ շէհրինի Ֆիտէրէլէր զալթ իտէլի պէրու, րէյիսլէրի օլան Ս. Շէֆէրսըն Տէյվիս, շէհրի մէղքիւրտէն Տանվիլ շէհրինէ կիթմիշ, վէ շիմտիլք նէրէտէ պունունուլու մալիւմ տէյիլ իթիշ:

Սօշինկիթըն շէհրինտէն ալընան մալիւմաթլարա կէօրէ, կէլէն հաթիթա թէյիլի օլան Վօնֆէտէրէլէրին Լի ժէննրալը իլէ պէրապէր 22 պին աքէր պունունուլու, վէ պունլարտան 82 նէֆէրի Լիօփալը զապիլթանտէն իպարեթ օլունուլ անլաղըմըլ տըր:

Իշպու կէլէն մարտ ալընն օթուլ պիրինտէն պէրու, Եալընըլ Վօնֆէտէրէլէր թարաֆընն թէլէֆաթը նուֆուսու, Էօլէնէր, Եարալանանլար, վէ Էսիր թուլթուլարըն պիրլիքտէ ալընըլը հալտէ, ճէման օթուլ Եէտի օթուլ սէրիլ պին քիշիյէ պալիլ օլմուշ խուլկի սէյլէնմէքտէ տիր:

Լմերիգանն Սօշինկիթըն շէհրինտէ թապու նէշր օլունան րէալի պիր իլանա կէօրէ, ֆէտէրէլէրին տէյունու մէվճուտէսի իքի պին իւշ Եիւլ ալթմըլ ալթը միլիօն, աօգուլ Եիւլ էլի պէշ պին Եէթմիշ Եէտի իրեալէ պալիլ օլուպ, պու մէպլաղտան, պին Եիւլ ալթմըլ միլիօն 361 պին 242 իրեալըն ալթուլ վէրմէք շարթը իլէ ֆայիլը, վէ 751 միլիօն, 55 պին 128 իրեալըն գայիլմէ ֆայիլը, վէ 515 միլիօն 189 պին 287 պին իրեալըն պիլա ֆայիլ իտուկի, վէ գունուրունուն, Եա.

նի 349 պին 420 իրեալը ֆայիլի Թէէտիլէսինտէն, հէնուլ խէլա օլունուլու կէօրիւմիւշ տիր:

Լմերիգա մուհարէպէսի սէպէպի իլէ, կէրէք Ֆրանսատա վէ կէրէք Լնկիլթէրուտա Էքսէրի իպէք վէ բամուգ պէլլէրի տօգույան ֆապրիգալար իշիլ գալտըլարընտան նաշի, ամէլէ կիւրուհի պինլէրձէ իշիլ կիւլսիւլ վէ իրիշան պիր հալտէ գալտըլարընտան, հէր նէ գատար Լնկիլթէրուտա ամէլէյի մէրգուլէյի մէտար օլմագ իւզրէ տէֆաթէն իյանէ տէֆթէրլէրի աղըլըլ, վէ պիլպէկէտան Թէվլի օլունմուշ իսէ տէ, Թէվլի օլունան իյանէ, նիհայէթ պիր գաշ կիւն անճագ պիշարէկէտան մէտարը Թէայիլշ օլապիլտիկինտէն, զայէթ իւլ զայէ սէֆիլ պիր հալտէ օլունուլարը, Լնկիլիլ զաղէթալարընտա օգունուլու կիպի, Ֆրանսանն Լիօն շէհրինտէ իշիլ գալմըլ օլան ամէլէ կիւրուհիսն իմտատ օլմագ իւզրէ, շէհրի մէղքիւրուն մէճիսի պէլէտէյիսի թարաֆընտան, միւճէտ. տէտէն 300 պին ֆրանսըլը պիր իյանէ թախիս օլունուլու, Ֆրանսա զաղէթալարընտա օգունմուշ տուր:

Մէքսիգա ճիւմհուրու րէյիսի սապըգ Թուարէլին, քէնտի օրտուսունու տաղըտարագ, ճէնք վէ ճիտալտէն ֆարիլ կէլտիյի, վէ ապէրլէրին քէնտի վաթանլէրին տէօնտիւքլէրի, Մէքսիգատան կէլէն սօն հալաթիսաթը րէալիյէտէն տիր:

Վլաթիւս տէվէթի Սէնէտիք շէհրինտէ օլան ապէրինի աղալթմագտա իքէն, պու կիւնլէրտէ շու իճրատան ֆարիլ կէլտիկի, Սէնէնա հալաթիսաթընտան տըր:

Բուսիա տէվէթի թարաֆընտան մաթպուլա իւզրինէ վաղ օլունաճաղըն ագտէմ. ճէ պէյտն իթմիշ օլունուլուլու Եէնի նիլամ. նամէնին, հիւքիւմէթ մէճիսի քէպիրինտէ պու տէֆա թաստիգ օլունուլու, Էօգրընպուրի զաղէթալարընտա մուրագգամ օլուպ, միւտ. տէթի գալիլէ զարթընտա, իմքէրաթօր հաղրէթլէրի թարաֆընտան տախի պատ էլ թաստիգ, նիհայէթ օլ կիւնէ գատար մէվլըի իճրայէ վաղ օլունաճաղը մէճմուլ օլունմագտէ իմիշ: Լէնի նիլամնամէ մուճիպինձէ, Բուսիատա ճարի օլան Լաքի ուսուլ, Եանի կէրէք քիթալ վէ կէրէք հէր տիւրլու զաղէթա, թապու ու նէշր օլունմագտան էվլէլ Թէֆթիշ օլունմագ ուսուլ լաղլ օլունուպ, քէաֆթէսիտէ (ալթըթիւրման) Եանի իլթար ալմագ ուսուլ թահթընտա պունունաճագ, վէ պիր զաղէթա իւշ տէֆա իլթարաթ ողտըգտան սօնրա, գալանաճագ իմիշ, վէ շու իլթարաթտան իքիսի մաթպուլա իւշարէթի թարաֆընտան տօղրուտան տօղրույա վէրիլիպ, իւշինճիւսիւնին իսէ, Սէնաթ մէճիսի թարաֆընտան թաստիգ գըլընմասը իգթիլա իտէճէք իմիշ:

149 նիւմբօլու Սարագատա վէֆա թըղիք օլունմուշ օլան Լնկիլթէրու բարլամէնթօսու Սմուլ գամարատա աղասընտան Բիշար Վօպտէն նամ մէշուր Էօնօֆէ. Լէն վէֆաթը իւզրինէ, Ֆրանսըլ տէվէթի խարիճիք նաղըրը թարաֆընտան, Լնկիլթէրու տէվէթինէ պիր նամէյի մախսուլ իլէ իզհարը Թէէսիւֆի տէրուն օլունուլուտան ուաղա, թալմըլ նամ զաղէթատա օգունուլունա կէօրէ, Ֆրանսա իմքէրաթօրու հաղրէթլէրի վէ բըննս Լաքօլէօն ճէնապլէրի թարաֆընտան տախի, միւթեվէֆայի միւմայիլէյհին օղլունա վէ մատամա. սընա, խասսէթէն պիրէր թաղիյէթնամէ թահ. րիլ վէ իրսալ օլունմուշ, վէ նամէյի մէղքիւրտէ, իմքէրաթօր հաղրէթլէրի շու վէճհ իլէ քէլամէ աղալ իթմիշ տիր:

Ֆրանսանըլըն կիրիֆթար օլունուլու քէտէր ու էլէմէ, պէն տախի հիսսէմէտ օլտուլ. Ս. Վօպտէն Ֆրանսայա տայիլա իլհարը ալեագայի տէրուն իթմիշ տիր, վէ վէթանտաղար իւզրինէ օլան Թէէսիլի, Ֆրանսայը վէ Լնկիլթէրույը պիրլէշտիլէն պաղարը գալիլէշտիլմէքտէ պունունմուշտըր:

Պիր թաղըմ մատէն գաֆալը տալմար, Ս. Վօպտէն կիպի պիր ֆագըր էվիտտընա, վէ ալա միւտահէնէ թանրմալըպ, իլա սէրպէսթէ, քէնտի միլլէթինին վէ ումուլուն մէնֆաթընա իրտմէթ իտէն գայէմ սահլիպինէ, քէնտի վաթանտաղար թարաֆընտան իզհար օլունան հիւքիւմէթ վէ թաղիլ ու րիպէթտէն պաղա, միլլէլ սայիրէ հիւքիւմա. րանը վէ Էհալիսի թարաֆընտան տախի զուհուրա կէլէն հիւքիւմէթ վէ րիայէթ տիգգաթ իտէրէք, Եալընըլ մատէն Եիւլըլնմիշ օլանլարըն, վէ ուլում ու ֆիւնունա հագարէթ իտիպ, վէ ֆապիլթտէն տախի ուզագ գալանլարըն, Էօլտիւլէրի սաթմա գատար, քէնտի կիպի պիր թագըմ մատէնքէրէսթլէր իլէ, զէնկինի կէօրտիւքլէրի կիպի, Էսէրինտէն զէնկին օլաճագտըլար զանն իտէն պիր գաշ միւտահէնէթլէրտէն հիւքիւմէթ վէ րիայէթ կէօրիւպ, ֆէգաթ տիւնա քիւլիլիւնտէ նամ ու շէօհլիլթէրինին նապէտտ օլաճաղըն տէր իաթըր իթմէլ, վէ ֆապիլթ վէ ուլում ու ֆիւնուն իլէ, զէնկին օլանլար, տայիլա հիւքիւմէթ վէ իշթիլամէ պօրճուլ օլտըլարըն թանրմալը տըրար:

Խուսուսիլէ միլլէթիմիլ իլին, պէշ Են քիշիյէ հիշ տէյիլ իսէ պիր քէրտիւտէ Էօրէթմիշ օլան պիր վարժապտէ, ֆաղիլթիսիլ վէ ճահլ պիր ապիրատան քէք չօգ տէֆա զիյատէ հիւքիւմէթ վէ րիայէթ օլունմալը տըր:

ԻԼԼԵ

Բուսիալը թաճիրին պիրիսի, 300 զուրուշլուգտան 7 պին զուրուշլուգա գատար Բիշմիր վէ Լահօր շալարը կէթիլմիշ օլուպ, Բիւրքէիլ խանընտա 20 նիւմբօլու օտատա պունունմագտէ օլունուլունտան, հէր քէսին մալիւմու օլմագ իւզրէ իլան օլունուլ: